

Dinas a Sir Abertawe

Cofnodion Cyfarfod y Y Cyngor

O bell drwy Microsoft Teams

Dydd Iau, 1 Gorffennaf 2021 am 5.00 pm

Yn Bresennol: Y Cyngorydd D W W Thomas (Cadeirydd) oedd yn llywyddu

Y Cyngorydd(wyr)

C Anderson
M C Child
A M Day
M Durke
E W Fitzgerald
L S Gibbard
J A Hale
C A Holley
D H Hopkins
Y V Jardine
M H Jones
S M Jones
M A Langstone
M B Lewis
P Lloyd
P N May
S Pritchard
K M Roberts
D G Sullivan
L G Thomas
G D Walker

Y Cyngorydd(wyr)

P M Black
J P Curtice
P Downing
V M Evans
R Francis-Davies
F M Gordon
D W Helliwell
P R Hood-Williams
L James
J W Jones
M Jones
E J King
H Lawson
W G Lewis
I E Mann
H M Morris
A Pugh
B J Rowlands
G J Tanner
W G Thomas
L V Walton

Y Cyngorydd(wyr)

J E Burtonshaw
N J Davies
C R Doyle
W Evans
S J Gallagher
K M Griffiths
T J Hennegan
B Hopkins
O G James
L R Jones
P K Jones
E T Kirchner
A S Lewis
C E Lloyd
P M Matthews
C L Philpott
J A Raynor
R V Smith
M Thomas
L J Tyler-Lloyd
T M White

Swyddog(ion)

Gareth Borsden
Adam Hill
Allison Lowe
Tracey Meredith
Phil Roberts
Ben Smith

Swyddog Gwasanaethau Democraidd
Dirprwy Brif Weithredwr/Cyfarwyddwr Adnoddau
Swyddog y Gwasanaethau Democraidd
Prif Swyddog Cyfreithiol
Prif Weithredwr
Prif Swyddog Cyllid / Swyddog Adran 151

Ymddiheuriadau am absenoldeb

Y Cyngorydd(wyr): C R Evans, R D Lewis, D Phillips, C Richards, M Sherwood, P B Smith, A H Stevens a/ac R C Stewart

---

10. Datgeliadau o fuddiannau personol a rhagfarnol.

Rhoddodd y Prif Swyddog Cyfreithiol gyngor ynghylch y buddiannau personol a rhagfarnol posib y gallai fod gan gynghorwyr a swyddogion ar eitemau ar yr agenda.

Atgoffodd y Prif Swyddog Cyfreithiol gynghorwyr a swyddogion y dylid llenwi'r daflen "Datgeliadau o fuddiannau personol a rhagfarnol" dim ond os oes gan y cynghorydd/swyddog gysylltiad i'w ddatgan.

Nid oes angen dychwelyd ffurflenni os nad oes unrhyw beth i'w ddatgan. Hysbyswyd cynghorwyr a swyddogion hefyd y dylid datgan unrhyw fudd ar lafar ac yn ysgrifenedig ar y daflen.

Yn unol â darpariaethau'r Côd Ymddygiad a fabwysiadwyd gan Ddinas a Sir Abertawe, datganwyd y buddiannau canlynol:

- 1) Datganodd y Cynghorwyr J W Jones ac M H Jones gysylltiad personol â Chofnod 19 "Diwygiad i benodi Cadetiaid yr Arglwydd Faer".

11. Cofnodion.

Penderfynwyd cymeradwyo'r cofnodion canlynol a'u llofnodi fel cofnod cywir:

- 1) Cyfarfod blynyddol y cyngor a gynhaliwyd ar 20 Mai 2021.

12. Ymatebion ysgrifenedig i gwestiynau a ofynnwyd yng Nghyfarfod Cyffredinol Diwethaf y Cyngor.

Cyflwynodd y Prif Swyddog Cyfreithiol adroddiad gwybodaeth a oedd yn nodi'r ymatebion ysgrifenedig i gwestiynau a ofynnwyd yn y cyfarfod cyffredin diwethaf o'r cyngor.

13. Cyhoeddiadau'r Aelod Llywyddol.

1) Cydymdeimladau

Y Cyn-gynghorydd T P C (Patrick Morgan)

Cyfeiriodd yr Aelod Llywyddol gyda thristwch at farwolaeth ddiweddar cyn-gynghorydd Dinas Abertawe, T P C Morgan (Patrick), a gynrychiolodd Ward Sgeti rhwng 1984–1988.

Cyfeiriodd hefyd gyda thristwch at farwolaeth ddiweddar Bethan Caton, gwraig Martin, cyn-Aelod Seneddol dros Gŵyr a Chynghorydd Dinas a fu farw'n ddiweddar.

Eisteddodd pawb yn dawel fel arwydd o gydymdeimlad a pharch.

2) Anrhydeddau Pen-blwydd y Frenhines

Cyfeiriodd yr Aelod Llywyddol at Ddinasyddion Abertawe a dderbyniodd ddyfarniadau yn rhestr Anrhydeddau Pen-blwydd y Frenhines yn ddiweddar.

Ryan Jones MBE - am ei wasanaethau i'r undeb rygbi ac am wasanaethau codi arian elusennol yng Nghymru.

Isobel Marie-Ann Everett MBE - am ei gwasanaeth cyhoeddus ac ar gyfer datblygiad arweinydd y dyfodol (Cadeirydd Swyddfa Archwilio Cymru yn ddiweddar)

Mark Andrew Jones MBE - am ei wasanaethau i Wyddoniaeth, Technoleg a Mathemateg (Gwasanaethau Hacio Moesegol y DVLA)

Dr Elizabeth Alexandra Davies BEM - am ei gwasanaethau i'r GIG a chleifion hŷn yn ystod pandemig COVID-19 (Geriatregydd Ymgynghorol yn Ysbyty Treforys)

David Jones Lloyd BEM - am ei wasanaethau gwirfoddol (sylfaenydd Second Chance)

14. Cyhoeddiadau Arweinydd y Cyngor.

Ni chafwyd unrhyw gyhoeddiadau.

15. Cyhoeddiadau Arweinydd y Cyngor.

Gofynnwyd dau gwestiwn gan y cyhoedd.

Daeth y cyntaf gan Jason Williams mewn perthynas â Chofnod 21 "Cwestiynau'r Cynghorwyr - Cwestiwn 6 (Parc Sglefrio).

Roedd yr ail gwestiwn yn un ysgrifenedig gan Andrew Crowley nad oedd yn gallu bod yn bresennol mewn perthynas â Chofnod 21 "Cwestiynau'r Cynghorwyr" - Cwestiwn 9 (Pont Pentre Road).

Ymatebwyd i'r cwestiynau gan Aelodau perthnasol y Cabinet.

16. Adroddiad Blynyddol y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio ar gyfer 2020/21.

Cyflwynodd Paula O'Connor, Cadeirydd y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio yr adroddiad a ddarparodd Adroddiad Blynyddol y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio ar gyfer Blwyddyn Ddinesig 2020/21.

Penderfynwyd nodi Adroddiad Blynyddol y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio ar gyfer 2020/21.

17. Cynllun Rheoli Asedau 2021-25.

Cyflwynodd Aelod y Cabinet dros Gyflawni a Gweithrediadau adroddiad a oedd yn ceisio cymeradwyo'r Cynllun Rheoli Asedau Corfforaethol ar gyfer y cyfnod 2021-2025.

Penderfynwyd cymeradwyo'r Cynllun Rheoli Asedau ar gyfer 2021-2025.

18. Aelodaeth Pwyllgorau.

Cyflwynodd Aelod yr Cabinet dros Gyflawni a Gweithrediadau adroddiad a oedd yn gofyn am gymeradwyaeth y cyngor ar gyfer yr enwebiadau/diwygiadau i amrywiol Gyrff y Cyngor.

Dywedodd fod yr Arweinydd wedi gwneud y diwygiad canlynol i'r Corff Allanol:

Fforwm Partneriaeth - Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Abertawe

Wedi tynnu enwau'r Cynghorwyr Jen A Raynor, Clive E Lloyd a Sam Prichard

Wedi ychwanegu enwau'r Cynghorwyr Robert V Smith, Louise S Gibbard ac Alyson Pugh

Penderfynwyd y dylid diwygio aelodaeth cyrff y cyngor a restrir isod fel a ganlyn:

Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio

Tynnu enw'r Cynghorydd Hannah Lawson

Ychwanegu enw'r Cynghorydd Oliver G James

Pwyllgor y Rhaglen Graffu

Tynnu enw'r Cynghorydd Jen A Raynor

Ychwanegu enw'r Cynghorydd Hannah Lawson

PDP yr Economi ac Isadeiledd

Tynnu enw'r Cynghorydd Matthew Jones

Ychwanegu enw'r Cynghorydd Peter K Jones

PDP Pobl

Tynnu enw'r Cynghorydd T Mike White

Ychwanegu enw'r Cynghorydd Matthew Jones

PDP Lleihau Tlodi

Tynnu swyddi gwag y Ceidwadwyr

Ychwanegu enwau'r Cynghorwyr David W Helliwell a Lyndon R Jones

PDP Adferiad a Chenedlaethau'r Dyfodol

Tynnu enw'r Cynghorydd Hannah Lawson

Ychwanegu enw'r Cynghorydd T Mike White

Pwyllgor Apeliadau Disgyblu Prif Swyddogion

Tynnu enw'r Cynghorydd Will G Thomas

Ychwanegu Sedd Wag y Ceidwadwyr

19. Diwygiad i benodi Cadetiaid yr Arglwydd Faer

Cyflwynodd Aelod y Cabinet dros Gyflwyno a Pherfformiad adroddiad gwybodaeth a oedd yn amlinellu ac yn cynghori'r cyngor am y weithdrefn ddiwygiedig a fydd yn golygu y bydd tri chadét yr Arglwydd Faer yn cael eu penodi i gynrychioli pob un o Wasanaethau Cadetiaid y Lluoedd Arfog ar gyfer pob blwyddyn ddinesig.

20. Adroddiadau Craffu - Adroddiad Effaith

Cyflwynodd Cadeirydd Pwyllgor y Rhaglen Graffu adroddiad gwybodaeth a roddodd adroddiad cynnydd i'r cyngor ar amrywiol weithgareddau craffu.

21. Cwestiynau gan y Cynghorwyr.

1) 'Cwestiynau Atodol' Rhan A

Cyflwynwyd 10 'Cwestiwn Atodol' Rhan A.

Ymatebodd Aelod(au) perthnasol y Cabinet ar ffurf atebion ysgrifenedig a gynhwyswyd yng Ngwŷs y Cyngor.

Rhestrir cwestiwn atodol sy'n gofyn am ymateb ysgrifenedig isod:

Cwestiwn 8

Gofynnodd Wendy Fitzgerald am fanylion pellach am lefel debygol y symiau o gymorth ariannol y gellid eu darparu i grwpiau.

Dywedodd Aelod y Cabinet dros Wella'r Amgylchedd a Rheoli Isadeiledd y byddai ymateb ysgrifenedig yn cael ei ddarparu.

2) 'Cwestiynau nad oes angen Cwestiynau Atodol ar eu cyfer' Rhan B

Cyflwynwyd 7 'Cwestiwn nad oedd angen cwestiynau atodol' ar eu cyfer Rhan B.

22. Rhybudd o Gynnig - Cardiau Adnabod i Bleidleiswyr ar gyfer Etholiadau Cyffredinol.

Wedi'i gynnig gan y Cynghorydd C A Holley a'i eilio gan y Cynghorydd P M Black.

Nododd y Cynghorydd Holley ei fod yn hapus i dderbyn enwau gan y grŵp sy'n rheoli ar yr Hysbysiad o Gynnig pan fydd yn cael ei anfon i Downing Street.

Mae'r cyngor yn nodi cynigion yn araith y Frenhines i fynd i'r afael â gallu pobl i brotestio, i gyfyngu ar adolygiad barnwrol ac i fynnu cynhyrchu cardiau adnabod er mwyn pleidleisio mewn Etholiadau Cyffredinol.

Mae'r cyngor o'r farn bod y cynigion hyn yn tanseilio rhyddid cyfreithiol a chyfansoddiadol ac yn ceisio tawelu gwrthwynebiad i'r Llywodraeth hon yn y DU.

Cofnodion cyfarfod y Y Cyngor (Dydd Iau, 1 Gorffennaf 2021)
Parhad

Mae'r cyngor o'r farn y bydd mynnu cardiau adnabod ar gyfer pleidleisio yn ychwanegu at gost gweinyddu etholiadau gan y cyngor hwn, yn cynyddu biwrocratiaeth ac yn rhoi ein clerod pleidleisio a'n swyddogion llywyddu mewn gorsafoedd pleidleisio mewn sefyllfaoedd cyfwynebol a allai fod yn anodd.

Mae'r cyngor yn nodi nad oes fawr o dystiolaeth, os o gwbl, o dwyll etholiadol i gyfiawnhau cyflwyno cardiau adnabod i bleidleisiwr ac mae'n credu y bydd cyflwyno'r mesur hwn yn cael effaith anghymesur ar leiafrifoedd ethnig, pobl hŷn a'r rhai ar incwm is, ac y bydd yn arwain at leihad yn nifer y bobl sy'n pleidleisio mewn etholiadau.

Mae'r cyngor wedi penderfynu ysgrifennu at Brif Weinidog y DU i fynegi ei bryder a'i wrthwynebiad i'r holl gynigion hyn.

Yn dilyn y ddadl ac yn unol â Rheol 30 Gweithdrefn y Cyngor, "Pleidlais", gofynnwyd am bleidlais gofnodedig. Cofnodwyd y bleidlais ar yr hysbysiad fel a ganlyn:

O blaid (52 o gynghorwyr)		
Cynghorydd(wyr)	Y Cynghorwyr	Y Cynghorwyr
C Anderson	B Hopkins	P M Matthews
P M Black	D H Hopkins	P N May
J E Burtonshaw	O G James	H M Morris
M C Child	Y V Jardine	C L Philpott
J P Curtice	J W Jones	S Pritchard
N J Davies	M H Jones	A Pugh
A M Day	M Jones	J A Raynor
P Downing	P Jones	K M Roberts
C R Doyle	S M Jones	R V Smith
M Durke	E J King	D G Sullivan
V M Evans	E T Kirchner	G J Tanner
W Evans	H Lawson	D W W Thomas
R Francis-Davies	A S Lewis	L G Thomas
L S Gibbard	M B Lewis	M Thomas
F M Gordon	W G Lewis	G D Walker
K M Griffiths	C A Lloyd	L V Walton
T J Hennegan	P Lloyd	T M White
C A Holley		

Yn erbyn (8 cynghorydd)		
Y Cynghorwyr	Y Cynghorwyr	Y Cynghorwyr
S J Gallagher	L R Jones	W G Thomas
D W Helliwell	M A Langstone	L J Tyler-Lloyd
P R Hood-Williams	B R Rowlands	

Ymatal (0 Cynghorwr)		
Y Cynghorwyr	Y Cynghorwyr	Y Cynghorwyr
-	-	-

Penderfynwyd mabwysiadu'r Hysbysiad o Gynnig a amlinellir uchod.

Daeth y cyfarfod I ben am 6.32 pm

Cadeirydd